

გაზეთი ღირს

Table with 4 columns: თვე (Month), ას. (Cents), თვე (Month), ას. (Cents). Rows for 12 months and a total row.

ცალკე ნომერი — ერთი შუბრი

ივერია

გაზეთის დასაყვადი და ყოველ განცხადებაში დასაყვადი უნდა მიჰმართოს: თეოდორე რედაქციას, კუთხეში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩაზე, ვარაუდობის ძველის პარადიზი, ი.ე. გრუნინის ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში, ვაჟა-ფშაველას სასახლეში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში, ვაჟა-ფშაველას სასახლეში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში.

1877—1893

საზოგადოებრივი და სალიტერატურული გაზეთი

1877—1893

პალატი სვიმონის ასული და იულია ივანეს ასული ფორაბაჟიშვილები, ნინო ილიარიონის ასული რაბინოვიჩისა, მარია ილიარიონის ასული მარტოვილიშვილისა, გაქირსი ილიარიონის ასული ფორაბაჟიშვილისა, დავით და სვიმონ ილიარიონის ძენი ფორაბაჟიშვილი გულითადის მშუბარებით აუწყებენ ნათესაეთა და ნაცნობთა გრადცხადებას პირველი — შვილისა, მეორე — მშუბლისა და დანარჩენისა — ქმისა თვისისა ილიარიონის ძის ფორაბაჟიშვილისა და სხვებზე მოპოვებულ ნაწილებზე, რომელიც დანიშნულია დღეს, საღამოს 6 საათზე საკუთარ სახლში, ვლახარის, ტუტუკოვის ქუჩაზე, მეტეხის აღმართზე. წირვა გარდაბილი იქნება სამშაბათს, 12 იანვარს, დღის 9 1/2 საათზე წმ. მარინეს ეკლესიაში.

„ივერია“

გამოდის 1893 წელს იანვარში, როგორც ხუთდღიანი, ვინაი ქვეს დღიანობის გაზეთი ამ 1893 წლისათვის, მიჰმართოს: ტფილისში: ა) თითონ რედაქციას, ნიკოლოზის ქუჩაზე, ვარაუდობის ძველის პარადიზი, ი.ე. გრუნინის ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში, ვაჟა-ფშაველას სასახლეში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში, ვაჟა-ფშაველას სასახლეში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში, ვაჟა-ფშაველას სასახლეში, ვაჟა-ფშაველას ქუჩის სხვადასხვა კუთხეში.

ტფილისის გარე მისიონერების უნდა დაიბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით: Типица. Въ редакци гвизинской газеты „ИВЕРИЯ“. რედაქცია ამასთანავე აცხადებს, რომ ამა გაზეთის გაცხადების გამო მსხუხის მგებელ იქნება მართა ამ ხელის-მოქმედების წინაშე, ხოლო გაზეთის დაკვეთისას თუ სხვადასხვა ფულს პარადიზი რედაქციაში და ან წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას აცხადებენ წინადადებას, ანუ გამოსაქვანს. გაზეთის ფასი დაკვეთისას გაზეთის სათარაუზო ხოლო კრული პირისა გაზეთის დაკვეთისას გამოსაქვანს წინადადებას გვერდზე.

ქართული თეატრი
ოთხშაბათს, 13 იანვარს,
ქართულ დრამატულ საზოგადოებას
არტისტებისაგან წარმოადგენილ იქნება
გ. ზაქარაიის საბავშვო
I
მეტარქალი
ისტ. დრ. 5 მოქ., ლაზარიაშვილისა.
II
ჩაიტივეს ჩაყოლა სკომიანი
ოდღე 1 მოქმედ., ვლ. ბუნიასი.
მონაწილეობას მიიღებს მთელი დანი.
დასაწყისი სწორედ 8 საათზე.
ამ გოტა ხანში დაწინაურდა
ქან ბ. ა. ავღალიძის ბეჟევისი.
ადმინისტრატორი ე. გუნია

„ივერია“
სასაბუთო ხალი რურნალი
(დამატება „ივერია“-ს)
გამოვა 1893 წლიდან ყოველ
კვირაში ერთხელ ერთიდან სამ თაბა-
ხამდის.
მუდმივნი თანამშრომელნი არიან: თ.
აკაე წერეთელი, გიორგი წერეთელი;
თ. ი. მასხაველი; ჟურნალის თანამშრო-
მელი თანამშრომელი: ე. კახაშვილი-
სამ, აკაე გოგუაშვილი, სოფრის
მედიკოსი თანამშრომელი: ი. ბასილაძე (სონა-
და), ნ. დიმიტოვი, ანტ. ფურცელაძე,
ს. კახაშვილი, ე. თაყაიშვილი, შ. ჟი-
ბაძე, კ. გოგუაშვილი (ურსულა-
და), დ. სომხრაძე (დრუგ მკურ-
ნი), გ. თაყაიშვილი და ს. გარსევ-
ანი თანამშრომელი.
წლიურად ელირება გაუგზავნილად
7 მან., ხოლო გავზავნილად 8 მან.

ფელეტონი
თითო რევიუ, შვიდი რა მიახამ?
(ხალხალი)
I
თეთრ გიორგის მლოცვი მიღის,
გზაზე ურბენი მიკრიალდენ,
რამდენი კიდე ქვეთიდა არის,
მეგრენი ცხენებით მისრიალდენ,
ვედრება ღვთისა დიდი საქვე
გამწმენდილი გულ-გონებისა,
წამალი არის საუკეთესო
გულის ტკივილის, დაღონებისა,
ნენეცა შვილი გავზავნი ხატში,

ტანჯვა-წაღებით გავილი ილო,
თან დაიბარა: „ფთხობილი იყვი,
ლექსი არსად დაიხვედნ, შვილი;
თუ დახვდა დეტრი, შენსაც ეცდებ,
ენილო, რომ დედა არ გაწმენდილი,
საგლით გაუფსო დიდი ხურჯინი,
ტრით ჩაღვდა წითელი ღვინო,
ჯიბის ჩაუღო სათოფ-საქმელი,
ზღუნად მისართმევი ხატების წინო.
კიდე აბარეს: თანს გაუფთხობილი,
ნასვამა ბრავიდა არ დაიბინო,
თბილად დაიფე და დაიბურე,
გაფთხობილი, შვილი, არ შაიკო;
ეივად არ გაბძღვ, ქარ-ცეცხლს არ მიმეცე
და არ დაღვლი, არ დამეკო!
ილომ შეიბა წყლზედა ხალი,
გადავიდა თოფი მხარზედა

სასყიდის წლის გაუგზავნილად 3
მან. 50 კაზ., გავზავნილად 4 მან.
სამ თვის გაუგზავნილად 2 მან., გ-
გზავნილად 3 მან., თითო ნომერი აბაზად.
კერძო განცხადება დაიხვედნ სხვა-და-
სხვა ენაზე.
ხელის მომავალი შუამდგომლობა
ნიმუში
ტფილისში არქონის ქუჩაზე
რედაქციის ქართულ სახალხო სამკითხვე-
ლოდ და ქართ. წერა-კითხ. საზოგ.
კანცელარიადა. ქალაქს გარეშე ხე-
ლის მომწერთა შეიძლიან მიიქცენ
„ივერია“-ს და „ივერია“-ს რედაქციაში
იმ თურნლის დასაბარებლად.
ვინც „ივერია“-ს და „ივერია“-ს ერ-
თად დაიბარეს, იმათივე წლიურად
ელირება გაუგზავნილად 10 მან., ხო-
ლო გავზავნილად 12 მან.
რედაქტორ-გამომცემელი ან. თ. წერეთლისა

ახალი ამბავი

* კვირას, 10 იანვარს, დღის
12 საათზე კრება ჰქონდა კახეთის
რკინის გზის კომისიის ტფილისის გუ-
ბერნიის თავდასაზარების დეპუ-
ტატთა საკრებულოში. კომისიის მო-
სწინადა, სხვათა შორის, დეპუტ., რო-
მელიც თელავის სასულიერო
მარშალს თ. ლ. ა. მალაშვილს
პეტერბურგიდან რკინის გზათა სამ-
მართველოებთან. დეპუტე იუწყება,
რომ ამ 1893 წლის სახელმწიფო
ხარკი-აღრიცხვით არავითარი ფული
არ არის გადაღებული კახეთის გზის-
თვის და, მაშასადამე, ხაზინა არც მფე-
ქრობს, ჯერ-ჯერობით მიიქც, მაგ
რკინის გზის გაყვანასა. კომისიამ გა-
ნიხილა საქმე კახეთის რკინის გზის სა-
ტენიკო გამოკვლევისა. რადაც ერთს
გადაწყვეტილს აზრს ვერ დაადგა იმ
დღეს, მეორე კრება, იმ პირველის
განსაზრებულად, ამ დღეებში იქნება
დანიშნული. ამ კრებაზე, სხვათა
შორის, კომისია არჩევს იმ ინვე-
ნიერ, რომელთაც უნდა იტვირთონ
შემოსენებულო სატენიკო გამო-
კვლევა გასაკეთებელის რკინის გზის
მიმართულებისა და დღელი-გარემოთა
ვითარებისა.

და მამაკურად მოახტა ცხენსა,
ელიოდ პატრონს ისიც კარზედა;
„შვილობითა“-ო, დედას მისაძა,
და გაღვდა შვილიერად ერთი,
ცხენს გაუგავრად, დღეი შემოკრა,
გაუღვა გზასა, ახსენა ღმერთი.
II
მგზავრი გზას მიდევს, მიეშურება,
დაბურულს ტყეში აცეკვებს თვალსა,
დიდრონ ხეების გარეშე მკლავი
მკრდს ებრინება ბრწყინვალეს ცასა.
მკრდ-გადალირულს ნიათისათვის;
შუბლი მიეჭრება პირდაპირ მთას;
მუდმივ ღვინავს, წმინდა თვედარს
შესთხოვს ოქროსა ბოროლს და ფრთასა,
და ქვეით კოხტა ტალღებისა
ჩაფეჩქვეთ გააქვს იმ ილტოს წყალსა.

* ხვალ, 13 იანვარს, ქართულ
თეატრის მთელი დანი წარმოადგენს,
არტისტის გ. გვედენიშვილის საბუნე-
ფისოდ, 5 მოქმედებიან ისტორიულ
დრამას „მეტარქალი“ და ვ. გუნის
ვოდევილს „ჩაიტივეს ჩაყოლა სკომი-
ანი“.
* დღეს, საღამოს 7 1/2 საათზე,
დანიშნული სივარტეობა კრება კე-
კისის სამკურნელო საზოგადოებისა.
ამ კრებაზე უნდა გამოარკვიონ, რო-
გორ უნდა მოაწყონ მომავალ თე-
ატრულს უკვე უძალდეს მთავრო-
ბისაგან ნება-დართული კავკასიის
ქვეითა კრება, რომელმაც უნდა დაა-
დგინოს, რა საშუალებითა და ღო-
რისობით ემართონ ხოლერას, თუ
ვინცოთა მომავალ. გაზაფხულს კი-
დე განდა.

ივერია

* კ. ე. თ. თარხნიშვილისაგან
ბან ტფილისის პოლიციის ტერის მი-
ულია 100 მან. ტფილისის გაკრე-
ვითა და ღირსობათვის დასარგე-
ბლად. ეს ფული უკვე დაპირებით
ამ გვარ მტკიცებით.
* ჩვენ მივიღეთ ბაქოდა მან თ.
ეორდანის „ქრონიკების“ დასაკვე-
თად 3. დ. გვარამიშვილისა 3 მან. ამ
...
* 1—8 იანვარზე ტფილისში
ყვევით ავად გახდა 3 კაცი, ხუ-
ნავით 4, რომელთაგანაც ერთი გარ-
დაიცვალა, და ყელ-პირებით კიდე
ქცეს.
* წყალში დარბობისაგან გადარჩე-
ნი პეტერბურგის საზოგადოების გამ-
გეობას გამოუგზავნა აჭარა ოლქის
სამმართველოსათვის 90 მანათი დასა-
ჯილდოებლად სამსამის თუშეთი შეე-
ტვის სამის კაცისა; ტფილისის მცხო-
ვრების, მეთევზე აღმესანდრე თურ-
ლისა, რომელმაც 1890 წელს, 23-ს
ივნისს, მტკვარში დარბობისაგან გა-
დაარჩინა სპარსეთის ქვეშევრდომნი
დავითი და იოსები სემენ-ოვლები და
ამხელ ღ მამედ მამად-ოვლებისა — რა-
მაზოვებისა, რომელთაც წარსულ
წელს, 6 იანვარს, ნათლის-ღება დღეს

მგზავრი მუწებს ყურს როდი უფდებს,
გზის ნაბარებს არ არიღებს თვალსა.
საშვი არის ამ აღვლემში —
ლოკები მგზავრებს აქ უკერვს გზას —
ზოგე მიუღისთ დაღესტნისაკენ,
ზოგე, როგორც ცხვარსა, მოკვეთენ
თავსა.
რა სენიღისი ხელს შეუკავებს, —
ნუ შერებთ ცოდვას, ნუ სხილთ ავსა!
ილომ მოივლო თოფი ხელშია,
გამოუცვალა ჩახმას ფლოა,
საქირო დროსა არ მოუღვინოს,
არ აუროს გზა და კვლია;
კარგადა სწავას, ხომ მავრა არის,
დაიბარებოთ თუ არა ტალი;
და სწორედ ამ დროს გზაში გადმო-
მტარს

უბედურების დროს ბევრი გადარ-
ჩინეს დარბობას.
* დიდი თოვლიანობაა წელს
ჩვენში. თოვლი-ბრაველი ზამთარი
უფრო ქართლ-კახეთშია. თოვლებისა
და ზეგების გამო კავკასის სხვა მალ-
მელე ეკვრის. აგერ სამი-ოთხი დღეა,
რაც რუსეთიდან ფოსტა არ მოსუ-
ლია ტფილისში. დიდი თოვლიანობა
ტფილისშია. გარშემო სოფლები
დამ ნაკლებად მოდის ყოველივე
ნული და სანოვადე, რომელიც ამის
გამო საკმაოდ გაძირდა. ასე ვისინ-
ავით, თითო კვერცხი-ცოცო თითო
შაურად იყიდება, აგერ ერთი კვი-
რია.

* ს. ზემო-ნიჭოზა (გორის მა-
ზრა): დიდს გაკრებებში არაინ ზე-
მო-ნიჭოზელები ამ ეკიდ. აქ სულ
5 ს კომლია და ასე მკირე სოფლის
ორის ეკლესიის განახლების გამო
დიდს ხარკი დაატყდა თავს. გავლ-
ებულა და ღირსობათვის დასარგე-
ბლად. ეს ფული უკვე დაპირებით
ამ გვარ მტკიცებით.
* ჩვენ მივიღეთ ბაქოდა მან თ.
ეორდანის „ქრონიკების“ დასაკვე-
თად 3. დ. გვარამიშვილისა 3 მან. ამ
...
* 1—8 იანვარზე ტფილისში
ყვევით ავად გახდა 3 კაცი, ხუ-
ნავით 4, რომელთაგანაც ერთი გარ-
დაიცვალა, და ყელ-პირებით კიდე
ქცეს.
* წყალში დარბობისაგან გადარჩე-
ნი პეტერბურგის საზოგადოების გამ-
გეობას გამოუგზავნა აჭარა ოლქის
სამმართველოსათვის 90 მანათი დასა-
ჯილდოებლად სამსამის თუშეთი შეე-
ტვის სამის კაცისა; ტფილისის მცხო-
ვრების, მეთევზე აღმესანდრე თურ-
ლისა, რომელმაც 1890 წელს, 23-ს
ივნისს, მტკვარში დარბობისაგან გა-
დაარჩინა სპარსეთის ქვეშევრდომნი
დავითი და იოსები სემენ-ოვლები და
ამხელ ღ მამედ მამად-ოვლებისა — რა-
მაზოვებისა, რომელთაც წარსულ
წელს, 6 იანვარს, ნათლის-ღება დღეს

* დარბობისა: დარბობის სო-
მეთა სკოლაში ორს იანვარს „იოლ-
კა“ გამართეს. იოლკამ კარგად ჩაი-
არა და დიდ-მალე ხალხი დაესწრა.
აქაც მეტის-მეტე ცუდი ტროსია:
ისეთი თოვლ-ტყუბი, ისეთი ახელილი
ერთს ბრუციანს ლეკს შეასწრო თე-
ლო.
აგერ მეორე, კიდე მესამე,
სხვადას მომართა, ვაკეთად ჯარი,
შემოკვილეს: „გაძირე, გურჯო,
ველარას გიშველს თოფი და ხმლი!“
ერთს არ შედრკა, თოფი ესროლა,
ერთს ლეკს მკერდზედა აპარდა ალი,
დაეცა პირვე ვალარას უშველს,
ვერც წყალის სხვა, ვერც კივი
წყალი.
თოფს კიდე სტენავს, ომი სწადან,
დღესსა სიტყვა თვალ-წინ უფდება,
მგზავრი ამოღ... მტკრმა შეიპყრო,
კეთილს მართოცე ჩამოუღვდა.
ლექსმა ჯერ სთქვს: მოდი დავკლა-
ოთ,

ტალახია თვით ქალაქში, რომ კაცს ქუჩაში არ გავიყვანა, მეტადრე დამით.

* ბათუმი: აქ აშენენ სომეხთა სკოლის სახლი, რომელიც 10,000 მან. ღირს. 3,000 მან. მისცა აქაურებს ტფილისის სომეხთა საკულტურო-საზოგადოებო სესხად, დანარჩენი აქვე მოგროვდა ხელოს მოწყობისთვის. ამას გარდა, აქაურთა სომეხთა სხვა სკოლა შეიქმნა მშენებლობის შემდეგ სკოლა 1,000 მან., რომელიც უნდა გაეგზავნოს ტფილისის საკულტურო-საზოგადოებო სესხად მიღებული ფულის შესაბამის ვასსტუმბრებლად (H.Ob. 0603.).

* როგორც ჩვენმა მკითხველთა უმეტესობა, ამ დღეებში ახალ-საქონლის მფლობელებს ვაძრუებთ. ესაა გავრცელებული სწორედ ახალ-საქონლები, რომ ამ საქმის გამო დაატარებენ ორი კაცი, ერთი საჯარო და მეორე რაფაელ ერისთავი, რომელიც სხვა საქმის გამო სამართალში იყო მიტყვევებული და რაღაც მიზეზით განთავისუფლებული.

* იმეც გახატოს შეუტყუი, რომ ტფილისის ქალაქის საბჭოს წინაშე აქვს თურმე საბჭოს მომავალ კრებას წარუდგინოს მოხსენება შესახებ იმისა, რომ საბჭომ სთხოვს მთავრობას, გადასდონ ვადა ამორჩეველთა სის შედგენისა ამა წლის მეორე ნახევარამდე, რათა ამ დროს განხორციელდეს ტფილისის სახლების პატრონთ შექცევა დაწესებულებით შეიტყონ სრული პირობანი ახალ არჩევნების, (ნელონიკა) და ამითი მოიპოვონ ამომრჩეველთა უფლებანი.

შედეგის განხორციელება

გუშინდელს ნომერში მოხსენებულს გვექონდა, რომ გორის საღვთის შენობის გაურბდა ცეცხლი. ეს უწყობია. ცეცხლი გაურბდა გრავლის საღვთის და არა გორისას.

მთავრობის განკარგულებანი

ორდენი წმ. ანასის მკ—2 ხარისხისა უბოძა ამათ-განკარგულებანი ანტი-ტურტის მასწავლებელს, კოლეჯის სოციალისტის ივანე ცეცხლიძეს. ტფილისის წმ. ანასის ღვთა სასწავლებლის ინსპექტორს, სტატისტიკოსს ივანე კრუტენიკოვს. ანას მკ-3 ხარისხისა უბოძა: ტფილისის

შეწესწროთ იმას, ვინც ამან მოკლა, მერე არჩივს: ჯერ დავალოთ, ახლა რას გვარგებს ამის მოკლა, ცეცხლად მივართვათ მამამას ცოლსა, თვითონ დაღობ იმან სასჯელი, იქ სიძლიერის გამოგვადგება, სადაც ბრძანებლობას დაღისტინს მტყევილი.

როს გაივსება მიუჩინებელი ვენის ღამის სამშობლოს ველი, ჩ სჯობს, იქ შეესწროთ მამამას სულსა, სჯობს, იქ მოვებოთ მარჯვენა ხელი. III კვირა გავიდა, მეორეც მოდის არ მოუვლიდა ნენესა შვილი, ღამეს ღამეც თეთრად ათენებს, დღეს არ მოხდის ფიქრისგან ძილი.

რეალურ სასწავლებლის მასწავლებელს, სტატისტიკოსს ვლადიმერ მიქელაძეს; საზოგადოებო სწავლებლის ინსპექტორს მასწავლებელს ივანე როსტომოვილს და ვასის სამსახურსა სასწავლებლის ინსპექტორს ნიკოლოზ დედეღიანს.

ორდენი სტატისტიკოსი მე-2 ხარისხისა უბოძა: ტფილისის მე-2 ხარისხის სასახლე მშენებელს, კოლეჯის სოციალისტის ივანე ცეცხლიძეს. ანტი-ტურტის მასწავლებელს, კოლეჯის სოციალისტის ივანე ცეცხლიძეს. ტფილისის წმ. ანასის ღვთა სასწავლებლის ინსპექტორს ნიკოლოზ დედეღიანს.

ორდენი სტატისტიკოსი მე-3 ხარისხისა უბოძა: ვასის სამსახურსა სასწავლებელს, კოლეჯის სოციალისტის ივანე ცეცხლიძეს; საზოგადოებო სწავლებლის ინსპექტორს ნიკოლოზ დედეღიანს; ტფილისის წმ. ანასის ღვთა სასწავლებლის ინსპექტორს ნიკოლოზ დედეღიანს; ტფილისის ჯეჭვისანდრეს საოსტატო ინსტიტუტის—მიხეილ ნასიძეს, ტრედიანო-სოკოტისკის: ქუთაისის პრეფექტის საქმის მქანდაკეს ჯავახია დიმიტრიშვილს და შტატ-გარეშე მასწავლებელს ტფილისის სამსახურსა სასწავლებლის—ჯაფარიძეს.

დაბბ სოფელი

(მოწერილი ამავე)

ოქტომბერი. როგორც ჩვენს გავრცელებულს იყო მოხსენებული, 29 დეკემბერს, გორის თავდაზნაურობაში შეიკრიბა ბურჟუაზი წინამძღოლის ილიასარჩევად. ეს კრება მესამე იყო. პირველს ორს კრებაზედ ორს უფროსს კენჭს წინამძღოლობის ასარჩევად: თ. მაჭუტაძეს და თ. გუგუშვილს. ორთავე კრებაში გუგუშვიტი არჩა, მაგრამ სხვა-და-სხვა მიზეზით ორივეჯერ იქნა გამათილებული წინამძღოლის ამორჩევა და ამის გამო მესამედ გაიმართა კენჭობა. ამ მესამე კრებაზედ ნაკლებად დავსწრო თავდაზნაურობა. თავდაზნაურობის დაფიქრების და მთავარების სიხის გასინჯვის შემდეგ, კრების თავმჯდომარემ (გუგუშვიამ) იკითხა, ხომ არავინ არის კრებაზედ ისეთი თავდაზნაურობა, რომელიც სხვა-და-სხვა მიზეზით უფლება დაუკარგავს და, მისადავმე, არც კონონიერი წინამძღოლის არჩევანში. ასეთი კაცი კრებაზე არავინ აღმოჩენილა, და დაუყოვნებლივ გამოცხადდა კრების თავმჯდომარემ, რომ თავდაზნაურობა მიწვეული არის წინამძღოლის და კანდიდატების ასარჩევად: ამასთანავე დასინა თავმჯდომარე.

სიზმარიც ნახა, რაღაცა ცდილი, რომ ჩამოვარდა მას წინა კბილი. მლოცავებს კითხიხს შვილის ამბავსა, ყველა მას ამბობს: ვერა ენახეთ, ნამდვილად ლეკებს ტყვედ ჩაუვარდა, იმად დაუტეს სწორედ მახეთ. დედა ატრიადა ცხარის ცრემლითა, ჰკეპე შეტვილილს ჰგავს, უგზოდა ჰზოდეს. არად უნდა დღეს შვილი ამ დროსა, რისთვის უნდა, რისთვის ჰპობავს?! მოზარეები ბანს მისძახიან: ბაბაღე, თეკლე, რძალი თინია; მოზარეების ხმას აჰყოლიან დაჰკითხიანებერ პეტრე, ნინია: „სასწავლო ილო, სასწავლო შვილი!“—ყველას ერთი ხმა დაუქინია.

მარემ, რომ იგი კენჭს იყის წინამძღოლობაზე, და ვისაც სურს კენჭს იყაროს, გვაცნობეთ, რათა იმათაც კანონისამებრ ვუყაროთ კენჭი. მსურველი არავინ აღმოჩენილა. უწინდელი მოწინააღმდეგე თ. გუგუშვილის ამ მესამე კრებაზედ არ დავსწრო. შემდეგ თავმჯდომარემ თავისი თანამდებობა გადასცა თ. ნაკაშიძის, რომელიც ამას უარს სთქვა; თ. ნაკაშიძის ნაცვლად თავმჯდომარედ კრების ბირჩხეს თ. ერისთავი. უყარეს კენჭი თ. გუგუშვილს და კენჭს უმეტესობით კიდევამოიჩრჩეს იგი თავდაზნაურობა წინამძღოლად. ასე დაბოლოდა უღვიძარაობად, როგორც იქნა, გუგუშვის თავდაზნაურობის წინამძღოლის გაცანაურობული ბრჩევა.

სხვათა შორის ამავე კრებაზედ იყო აღძრული საუბრებელი და მთელის მარხისათვის საგულისხმებო კითხვა-ღაბარაკი.

წინადაც არა ერთჯერ ყოფილა ნათქვამი, რომ ჩვენთვის აუცილებლად საჭიროა სამეურნეო სწავლა. თუ ვაგებურს მაგარად მოვიცილოთ ფეხი და ვაგებურს და ბოლოს ცალმეტრზედ არ დავჩრქოთ და არ გამოგვეკლოს ხელი-ღვიძან, რაც მამა-პაპის გადმეწეულია. მიწა-მეწეული მაშინ შეიჭრება ძვირფასისათვის და მწველად დასთმობი, როდესაც ცოდნის ღ ფიზიკურ შრომის შემ-წეობით დავინახავთ, როგორის სარგებლობის მოტანა შეუძლია მიწას. სწორედ ამ საგნის შესახებ წარმოისთქვა სიტყვა ადგილობრივმა მარხის უფროსმა და მიმამართა კრებას სთხოვეთ, დაგვეზნაოთ თავდაზნაურობა სამეურნეო განყოფილების დაარსებისთვის ოსტრითის სამოქალაქო სასწავლებლისათვის. კრებამ მადლობა გავუცხადა მარხის უფროსს და ამასთანავე აღუქარა, რომ ამ ცოტა ხანში მოვახდენთ თავდაზნაურობის საზოგადო კრებას და ის დაბოლოვებს, ასე თუ ისე, ამ საშეილი შვილი საქმისა. ამით გთავად დანარჩენი კრებაზე მარხის უფროსისაგან წარმოდგენილს სავანზე. თავდაზნაურობის იმ ციკლი წაწყო, რომელიც კრებაზედ დავსწრო, აღტაცებით მიიღო მარხის უფროსის წინადადება, იმედი, უმარხისა ნაწილიც თავდაზნაურობისა ახლ-გრილად არ მიეცემა ამ საქმის განხორციელებას.

სიო

IV. შტოტი, 9 ანკარა. ისეთი ქარი ჰქრის აქ, რომ გარედ ვასკლა შეუძლებელია. დეკემბრის 23 დღე-წყა ქარმა ქროლა და დღეს დილას

IV. შვილი თვე არის ამ ამბის შემდეგ, დამეა შვი, დამეა ბნელი, თეთრის გიორგის წმიდა ტაძართან ხმა გამოისმის გულისა მწველი. ილოს დედაა, საყდას შემპლავის, თეთრო გიორგი, შვილი რა მიყავ? შენს სალოცავად გამოგვზავნევი, შენ-კი ტანჯავი მთაი ჩამავი, შენ გვიტყებში, ტანჯული პატრონო, თეთრო გიორგი, შვილი რა მიყავ? ბოძღვით გარს უფლის საყდრის გარემო, შტკვენებს: გიორგი, შვილი რა მიყავ? V. უმწყო დედა კრის პირის ზის, ცრემლსა დაუწეავ დამქნარი სახე,

ცოტოდნავ ჩაღდა. ქარს მოჰყვა თოვლი, საშინელის ბუქის ფრქვევა. ქარი სხვიმისაც ყოფილა, მაგრამ ამისთანა მძაფრი და ხანგრძლივი არ ახსივს ფოთს, აღამიანს ტანსაცმელს აძრბდა, თვალბნე სილსა და ხეინკეკს აყრიდა, ქულს რომ მოცხატებდა, ვეღარ გამოეცდებოდა. სახლებში ცეცხლს ვერავინ ანთებდა ცეცხლის გაჩენის შიშით. ბევრი ხე წააქეთა, ბევრი შენაძრია ძირამდე. ამ ქარის ბრალი იყო, რომ ოთხ-ულისანი სასწავლებელი დიბუბა ცეცხლში. ნანგრის ღამეს სომხის ქუჩაზედ, ზაქარია აღზაზოვის ერთი სახლი და გიორგი ქირტაძის რაიო დუქანი გაღიწეა. დატრეული იყო შიშოდ ქირტაძის სახლი. აღზაზოვისა-კი არა.

ისთაშვილი.

IV. თიღაზი, 3 ანკარა. 27 დეკემბრის ღამეს სოფ. კისისებში შედგებულს კაცის-კვლა მოხდა. მოკლეს რაჭველი, მეზვერ თ. ქაბულაშვილის—გიორგი ჩიხრაძე ზეგარის საყარაული საღვთისმეტყვე. ეს ავაზაკობა, ჯერ არ იცან, იხი ჩადენილია, თუცა შვილი გიორგი ჩიხრაძისა—თელი ჩიხრაძე, დამსწრე ყოფილა ამ საზარელ სისხლის ღვრისა. თელი ჩიხრაძის სიტყვი, ორის კვირის წინად, ერთ ღამეს, მათთან ვიღაც უცნობი მგზავრი ჩამოხდა და მისი გასთვივდ. მაშის ყოფილადროს უცნობა დააპირა წასვლა; გიორგი ჩიხრაძემ ორი ამაზი მოსთხოვა დამის ვასტარებელი, მგზავრმა მხოლოდ ექვსი შაური შეაძლია; მაშინ გიორგი ჩიხრაძემ ვერცხლის ხანჯალი შემოხსნა იმ კაცს და აღარ დატრანა მგზავრი აღუდგა გზას მუქარით: „მალე მოვიტან სხვა ხანჯალსაცო!“.

გიაჩა ორმა კვირამ, და 27 დეკემბრის ღამეს, თელი ჩიხრაძე, მწოლიარეს მამასთან ერთს ოთახში, გამოადივებს კაცის ხრალი და ოთახში მიმართა; ლამაზის უმუქედ დაინახავს იმ უცნობ მგზავრს, რომელიც იმისმა მამამ ხანჯალი წაართვა და აგრედვე, ორს სხვა კაცს, რომელთა სახე, სინათლის სიმცირის გამო, ვერ შეუჩინავს; ამასთანავე გააჩრქვს, რომ მამა მისი ყელ გადაუკრინდა გლად ტახტზე და გბრძვის უკანასკნელს წამს. უცნობი მგზავრი, რა შეწინაშეს თელი ჩიხრაძეს, უბრძანებს, რომ არ გაინძრეს და თვითონ-კი, ამხანაგობით გავა გარედ გაიყოლებს იმ ყუთს, რომელშიაც მოკლულს შეენახა წარათეული ხანჯალი. შემდეგ თელი ჩიხრაძეს გადა-

უყვეტემენ ბოროტ-მოქმედნი გარედან კარებსა და შეუძნეველად გაიპარებინან. ოთახში მომწყვედულ ჩიხრაძეს გამოეცდებოდა ფანჯარა, გამოსულიყო გარედ და შეეტყობინებინან მხოლოდ მეზვერებისათვის ყოველივე, რაც მომხდარყო.

იმ ღამეს ოთახის კარები ღია დარჩენილად ჩიხრაძეს და ამისათვის ბოროტ-განზარაზებელი შეუძნეველად შესულან; თვითმკვლელობის ადგილი ბევრად მომზარებელი საოველად და შარასთან იმოუფლბა ახლი. გიორგი ჩიხრაძე, როგორც წოლილა, ისე მოკლულად, თავი თითქმის მთლად განუშვარებოთ ტანსათვის. თელი ჩიხრაძე ამბობს, რომ უცნობი მკვლეელი იგივე მგვრელს ჰგავდა, თუმცა თვითონ ამბობდა, ლევი ვარო. ლამაზარეს კოლო იმისი მამამეთან იმ გვარი იყო, თითქო ისინი უცნობნი არ არიან; ვრახელი, როცა გარედ ვაღილი, მამამემა იღუპებოდა თიხრა უცნობას: „რატომ აქამდინ არა მნახეთ?“ ყოველივე ეს, ერთად აღებულად, იმ გარემოებასთან, რომ მხოლოდ მოქმედებდა არაფერი წაუღიოთ ჩიხრაძის საღვთისმეტყველად, გარდა წარათეულის ხანჯლისა, ცხადად ამტკიცებს, რომ ეს საზოგადოარი კაცის-კვლა ანგარებოთ არ არის ჩადენილი, არამედ მტრობითა. უცნობი, როგორც თელი ჩიხრაძე განმარტავს, ძალიან მაღლის ტანისა, ფრიალდა-ღამის სახისა, ახალგაზრდა და მზარბეიანი, აცვა სუფთად შვიი ჩოხა-ახალუხი და ჩეჭქები ღებებითა. წამლის ფერ ცხებზე ზის.

ამ მოკლულის აღმოჩენა ფრიალდ სანტერესთა და, რასაც ვიგეველია, ნათელს მოჰყვენს ამ ბოროტ მოქმედებას. ამ ბოლოს ხანებში მშენიერი დღეებია, ზოგაბო-თილი; თოვლი, რომელიც მთიანად მოვიდა და მარხილების მოძრობა გაჩაღა, დანდათან დნება. ახალ-წლის დღეებმა უშეშინებველ ჩაიარა. 2 ანგარს თელავის კლუბის დარბაზში გამართული იყო ბავშვებისთვის „იოლკა“; საღამოს საზოგადოება ბავშვებითურთ საკმაოდ დამსწრო.

IV. ღ. ხმზი, (ზუგდიდის მარხი). ჩვენი საზოგადოებაც წელ-წელა ერეკვეა ძილს და ფხობლად ციკლებს თავის საზოგადო საქმებს. თუცა ჩვენს დაბა დიდი არ არის, მაგრამ მაინც გვაქვს ორ-კლასიანი სკოლა, რომლისათვისაც შევიძინეთ საკმაოდ მიწა; რაჟა მის შემწეობით შეგებულბში გავრცელდეს მცირეოდენი სა-

ეს სიტყვა უცნობმა, თოვლივით თეთრმა, რომ, მისი მამა რაღაც ხმა საზარელი, ცხენის ფეხისა, ერთი დგრილი ცო იქცევიყო, გვერთხობლათ, მიწის ვაქქონდა დალო ზრალი; ქარი უბერავს, ქეპისა მსგავსად, საშინელი მისი ხმა ჰობი, ვიღამაც ჯიშად, ხმა გაყენილიმა, ქობის კარებსა ატევა ჯიხი, და საკვირველს ბრწყინვალეობითა განათდა კერა, განათდა ქიხი. ნენე წამოადგა ზარ-დაცქეული, ნენე წამოადგა ზარ-დაცქეული, თეთრ-ცხენიანი კაცი სდგას კარზე, ღამაში იყო, როგორც სმობიხ, გუვა სინათლის გარს ველი ტანზე; მა შენი შვილი, სასო-მინდილო, ოლოდ ნუ დამეგობ, ნუ გამცელი სხვაზე!

მეურნეო სწავლა-კონდაცა. სკოლის სხვა-და-სხვა ნაკლის შესახებ აღწერილი სკოლის ზედამხედველმა ერთი სასარგებლო წყარო აღმოაჩინა. ეს წყარო ქართული წარმოადგენს მარათვია. პირველი წარმოადგენს გაიმართა ამ რამდენსავე ხნის წინდ. წარმოადგენს „ბაიუქი“, ორ-მოქმედებანი ვოლენტი ბანის ავ. ცვარლისა. შემოვიდა სკოლის სასარგებლოდ 60 მან. ახირბენ მეორე წარმოადგენს გამართვას. მდლობის დირხის ახირ მონაწილენი წარმოადგენს: ქაბი ოლვა გორდანიას, მატრონა ჯორჯიას ასული და ბანი შარაშიძე, ვასალია, შანავა და სხვ.

წმინდა მარტინის დღე

მეორე დღეს, როგორც ვთქვე წინა წერილში, სამეურნეო განყოფილებაში ქაბან კრება. წაიკითხეს ჯერ წინა კრების განახენი. ამ განახენიდან სანს, რომ ქაბან კრების თითქმის სულ იმავე ჰქონია ლაპარაკი, აღმოუჩინათ რამე შეწყვედა ბან რატონს თუ არაო. „ივერის“ მკითხველებმა უკვე იცნან, თუ ვინ არის ეს რატონი, ან რის მომქმედია. ეს რატონი გახლავთ ერთი ხელოსანი კაცი და აქვს სამეხანეო სამუქლები, სადაც, სხვათა შორის, ამახლებს რაგინად ვერძობისმეორე მამანს და გვირგვინი ექვსის მანეთის დაკლებით გავსილია. რატონი თხოვლობს თავდებობით ხს თუმანს სესხად მთავრობისაგან. წინანდელ კრებას შეუწყნარებია რატონის თხოვნა და დალაქვეცითა, უშემაღდამლოს ამ საქმის გამო მთავრობის წინაშე. ბანმა თავსმდომარემ (გუბერნიის უფროსმა) ბრძანა, კარგად და კეთილი; რატონის მამანს, ესთქვათ, კარგია, ითვლია და თვითონაც რიგინი ხელოსანიო (ყოველივე ეს წინანდელ იყო გამოკლებული ჯგირაგანად სამეურნეო საზოგადოების მიერ), მაგრამ ღირს კია, ამ ნაირ უბრალო საქმისათვის მთავრობის მიმართობით. უშჯობესია, ეს ცოტადღენი ფული ვერძოდა ლდმე, ჩვენსავე შორის, მოექმებნითო. ამაზე ერთმა წვეთიანგანმა უპასუხა ბან თავსმდომარეს: თუ არ დაგებოდა, ან არ გვსურდა რატონის სმებადგება, ან ჩვენ რად შეგწყინეთ თავი, ან იმ კაცს რას ვაჯანჯლებდითო; ჩემის აზრით, რატონის შესახებ, ანდენ ცნობათა შეკრების შემდეგ, არ ევარგება ამ კაცს სიტყვა მინც არ შეგწავითო, თუ მესტ და მთავარება ვერის აღმოუჩინეთ და არ ვითხოვთ ამ მთავრობისაგან, ან საფილოქსერო კომიტეტისაგან, ხელი გაუმართონ და ასესხონ ასი თუმანიო. კრება და ბანი თავჯდომარე თანახმა გაუხდენენ ამ აზრსა.

უშაბრესი საგანი-კი კრების იყო სამეურნეო სკოლის დამთავრება. ის 27 ათასი მანეთი, რომელიც გვერძინდა სკოლის ასაშენებლად, მიიღო და დაიხარჯა. სკოლა-კი მშენებელი ამართეს ქუთაისის ფერმის ცოტა ზემოდ, მაგრამ მის მოსაწყობად და სკოლატეხისათვის საჭირო სხლის ასაგებად ფული აღარ დარჩა. ბანმა ბოჯაშვილთან მოახსენა კრებას, რომ ამ დანაწილის შესახებ კიდევ მოგვინდებოდა 14 ათასი მანეთი და ამის დაწვერლებით ხარჯთაღრიცხვაკი წაიკითხა. თან ის მოსახრებაკი ღმინდა,

თუ საიღამ შეიძლება ეს ფული იზოვოს საზოგადოებამ. სახელმწიფო საზოგადო ხარჯ-აღრიცხვაში ჩართულია ის ხარჯიც, რომელიც ჩვენ მომავალ სკოლისთვის არის გადადებული. ექვსასი თუმანი ჩვენის გუბერნიის საერო გარდასახლსა და 3,500 მანეთი სახელმწიფო შესაწირავ სკოლისათვის; ამას თუ დამატებთ კიდევ იმ სამისი თუმანი, რომელსაც თავდა-ახსურება ყოველ წლობით დაჰპირდა სკოლას, მაშინ დაახლოებით შესდგება საჭირო ფული. ამიტომ საჭიროა, ვითხოვით სკოლის ერთი წლიური ხარჯი, რომ სკოლის ყოველივე შენობა მარემ დამთავრდეს.

ხელ-და-ხელ საპროცნობა

თეგის იჯარები ამირე-კავასიაში. 10 თებერვალს ამ 1893 წლისა ბაქოში დანიშნულა აჯარით გაცემის სახელმწიფო ადვოკატისა, სავა თეგის აჯარე მდინარეთა და ტანის დანიშნულა მსაჯურ-გაქანასაში. სულ 11 ადვოკატი სავაში და თითოეული ადვოკატი ცალკე გაიქცა.

გაქრობა თელავში. 15 თებერვალს 1893 წ. დანიშნულა თელავში გაქრობით გასულია ნასულია ამქოვანს მამულისა. მამულში ორ-თავიანია სახლის კოთა, საჯანი, ხესადახანა გენსა და ყოველივე ეს დაფასებულია 200 მან.

გაქრობა კარდღაში. 1 მაისს 1893 წელს ტფილისის საგუბერნიო სამმართველოში დანიშნულა გაქრობით გასულია თ. ლაფანის ასლანის მის განხმის მამულისა. მამულში სახლ-კარას ადვოკატი, სანხავა მიქუბა და სხვათა დაფასებულია 3744 მან. 25 აპ.

გაქრობა სინდაში. 12 თებერვალს 1893 წელს დანიშნულა სინდაში გაქრობით გასულია ზაქარია განხავიას მამულისა, რომელიც არის სამი დიდი გენსა და დაფასებულია 500 მანეთად.

მეორე განსახილველი საგანი იყო ახალ სამეურნეოს დარბეზა მკურნალთა საზოგადოების მიერ ქუთაისში. საზოგადოებამ, რადგან საკუთარი ღონისძიება არ მოქმედებდა, გადასწვიტა მიიღოს ქუთაისში მიერ დროებითი გამართული სამეურნეო თავის გამეკეთებაში და, სანამ უკეთესი დრო არ დაუდებებ, აწარმოვოს ქალაქის ხარჯები.

კ. ბ-ძე

ხელ-და-ხელ საპროცნობა

თეგის იჯარები ამირე-კავასიაში. 10 თებერვალს ამ 1893 წლისა ბაქოში დანიშნულა აჯარით გაცემის სახელმწიფო ადვოკატისა, სავა თეგის აჯარე მდინარეთა და ტანის დანიშნულა მსაჯურ-გაქანასაში. სულ 11 ადვოკატი სავაში და თითოეული ადვოკატი ცალკე გაიქცა.

გაქრობა თელავში. 15 თებერვალს 1893 წ. დანიშნულა თელავში გაქრობით გასულია ნასულია ამქოვანს მამულისა. მამულში ორ-თავიანია სახლის კოთა, საჯანი, ხესადახანა გენსა და ყოველივე ეს დაფასებულია 200 მან.

გაქრობა კარდღაში. 1 მაისს 1893 წელს ტფილისის საგუბერნიო სამმართველოში დანიშნულა გაქრობით გასულია თ. ლაფანის ასლანის მის განხმის მამულისა. მამულში სახლ-კარას ადვოკატი, სანხავა მიქუბა და სხვათა დაფასებულია 3744 მან. 25 აპ.

გაქრობა სინდაში. 12 თებერვალს 1893 წელს დანიშნულა სინდაში გაქრობით გასულია ზაქარია განხავიას მამულისა, რომელიც არის სამი დიდი გენსა და დაფასებულია 500 მანეთად.

გაქრობა ონიში. 27 თებერვალს გასულია ონიში გაქრობით მამულა ა.ზ. ზუპის ბუროვკისა. მამულში დაფასებულია 530 მან.

გელასია-უსსელია ქუჩაზე. სახლ დაფასებულია 3,000 მან. და დაგარჯებულა ქალაქის საერო საზოგადოებაში 1,500 მან.

წმინდა მარტინის დღე

ჩვენ, საყარვლს და მთავრებს სამშობლოს მოწყვეტით და შორს, ციხისა ციხე ქუჩასაში დასაწყველ ქართულაბს, მოგვკვდა და სამწუხრო ხმა საქართველოდან: „ჩვენს თანამოქმედს სოფელ სოფელა შესისაო“, სულა და გურა აჯაშუთაო, მოგვკვდა ამ სამწუხრო ამასაზე.

ჩვენ შეუდგა მყოფთ, ამ სამორადგან, მომეთა გუბერებს დღეს, მწუხრობისა ციხისათვის ვარდა, მომუქვებს დღემ ანა გუბერსა.

დღეს ზე ქალაქ ირუტესაში, მყოფი ქართველთა გაცხენით თომეტი მასის და გთხოვ, რათა გადსცეთ ეს შენე წვდელი, სოფელ სოფელისაგან დახანალებულ ჩვენ თანამოქმედს — ნაშნად მთადამ ღამა სიყარულისა და თანხმობისა.

ჩვენ გთხოვთ, გამთავსდით თქვენს მატარებულს გაცხენით შემოწარმელებსა და გურა:

ათავა თეგისაზე ქე ამსაქმად — 1 მან. 40 აპ. დაჯით ნოქლოზის ქე დაფასებ — 1 მ., გიორგი გიორგის ქე აჯადასამ — 1 მ., ალექსანდრ სეიძისა ქე გუბერსა — 1 მ., ნაყოფიან სოლომონის ქე სანსაქმად — 1 მ., დამატარტარისა ქე ადამად — 1 მ., გასტანე გუბერსა — 1 მ., თავადა სულთმამიქ — 60 გ., დაჯით დამატარტარის ქე ახმადგა — 1 მ., სეიძის ვარდენის ქე მამულები — 1 მ., სოსიამ — 2 მ., 20 აპ. სულ 12 მან. ფასტის სარჯა (გამოსავსა) — დაჯდა 20 აპზეთი. იგ საჯანხა სულ თომეტი მანეთი.

ჩ. ირუტესკი, 7 დეკემბერი 1892 წელს

დეკემბა

9 იანვარი

პეტარაზი. გაზეთ „Рус. Жизнь“-ის რედაქციის აგროლოგი გახლავთ თითო ნომრით გაიცემა და კერძო დაფასებების მქვედა.

„Тор. Гаа.“ იუწყება, რომ გზათა დებარტმენტუ 15 იანვარს მოუწოდებს ინტენერების კრებასაო.

პარიში. სენატის დღევანდელ კრებას წარდგინა მოხსენება შესახებ იმისა, რომ სამართალში მისცენ ხოლომე, ვინც რესპუბლიკის პრეზიდენტს შეურაცხყოფსო. რიბომა სთქვა პრეზიდენტ კარნოს უშემაღლითი დისქესისა და შეურაცხყოფისათვის დამნაშავეთა დასასჯელად სრულიად საჭირო არ არის განსაკუთრებული კანონმდებლობაო. მოხსენება არ შეიწყნარეს და დამატკიცეს ხოლოდ ის კანონი, რომლის ძალითაც დასჯიან უცხო ქვეყნების ხელმწიფეთა და მისთვის შეურაცხყოფილთა.

კორნელი გერცის საქმის შესახებ ცალკე გამოძიება მოხდება. გამოძიებულმა კომისიამ ჩვენება ჩამოართვა ანდროს, რომელიც სთქვა, არტონის უბის წიგნში ჩაწერილ 104 კაცი სხედლების შესახებ მე ვერას ვიტყვი, რადგანაც უტყუარი საბუთე

ბი მხოლოდ არტონმა უწყისო. შემდეგ ანდროს სთქვა, რომ 1887 წელს რუგენი 100,000 ფრანკ კრამში მისცა გაზეთ „Lanterne“-ს რათა მას ხელი აეღო რუგენს წინააღმდეგ წერილების ბეჭედზე; ამ საქმისათვის მინისტრთა საბჭომ მისცა რუგენს 30,000 ფრანკი საიდუმლო ფონდები.

მედა. დღეს დილით სოფილიდან მოვიდა მცირე ახალი პრინცი ფერდინანდ კობურგელი. ამომბენ, რომ ამ მოგზაურობის აზრია ორლოვანის პრინცესა ელენესთან პრინცის მიერ განხრატული ქორწინებო.

ბელგრადი. მართლდება ის ხმა, რომ სერბიის მთავარის დედამამა ერთმანეთს მოლოტივდებანო. გუშინ მოვიგოთა სხედლები ბენგლის ცეცხლით იყო განათებული. ლიბერალთა და რადიკალთა გაზეთები თანავარდობით ეგებებიან ამ ამასს.

10 იანვარი

პეტარაზი. ნება დართულია, დაარსდეს რუსეთში საზოგადოება, რომელსაც სავნად ეწეება ელექტრონის ძალია აწარმოვოს; თანხა 1 მილიონია. ამ ფულის შესაგროვებლად ქუთაისს გამოიქცენ.

წინავე საქმეთა მინისტრს უფლებები მიეცა პირობით შეეკრას კერძო ფულთა და 1893 წლის 1 იანვრიდან გადასცეს ვოლოდისკოვსა და კამბატისა და ობოტკის რუგენის ნათესადებებზე შუა გეტების მიმოსვლის საქმე.

„Ноб. Вр.“ იუწყება, რომ ჩიკაგოს გამოფენაზე ვიცე-ადამირლის კანკაკოვის დროშით გაიგზავნება ჯგუშნაინი ხომალდები „ზოვის სახსავარი“, ამბერტორი ნეკოლოზ I და კრეისერები: ადმირალი დონელი და ჩინდა.

პარიში. დღეს ლოუდოვიკ XVI-ის სიკვდილით დასჯის დღიდან 100 წლის შესრულებისა გამო პარიზისა და პრაგისციების ეკლესიებში გარდახლდნენ ექვნი პაპ-მღვდელი. საიმისო არაფერი შემთხვევა არ მომხდარა.

ბიროსი. იმ დროს, როცა ქედივი მგუთილდგან გამოვიდა, სტუდენტებმა ოვაციები გაუმართეს და შემდეგ დანჯრები დამატარეს გაზეთ „მაკოტან“-ის კონტრაში; ეს გაზეთი მომხრეა ინგლისის ინტერესებისა. რამდენიმე კაცი დადაპტირეს.

11 იანვარი

პარიში. გამოძიება პანამის საქმის ძნელდება; გამოძიებულ ფრანკევილს განხრახვა ექვს ხელის ილიოს გამოძიებაზე; არტონი რუმინიაში, მაგრამ შესაძლოა, რომინამ მისცეს ეს კაცი სთვარნეტის.

მადრიდი. მადანოვიჩ რესპუბლიკელებმა აჯანყება მოახდინეს. წესიერება აღდგენილ იქნა; რამდენიმე კაცი დადაპტირებულია.

2 იანვარს პირველი უმოავრესი მოგება ხელა შემდეგ ბილეთებს.

№ ბილეთი	№ სურ.	მოგება
7373	7	200000
3734	4	75000
2699	3	40000
9572	47	25000
11503	8	10000
17749	23	10000
7487	44	10000
17954	13	8000
15686	27	8000
18487	36	8000
18217	7	8000
19689	41	8000
15949	46	5000
13055	16	5000
16224	7	5000
10316	36	5000
4	48	5000
14362	24	5000
1370	6	5000
6212	27	5000
14500	16	1000
5089	38	1000
3506	36	1000
3595	45	1000
9792	43	1000
2988	43	1000
3951	12	1000
12062	35	1000
4527	7	1000
8964	40	1000
12072	7	1000
319	30	1000
8871	28	1000
1645	33	1000
14416	13	1000
18304	50	1000
11238	37	1000
15231	43	1000
1694	40	1000
14428	50	1000

2 იანვარს ტირაჟში 500 მან. მოგება ხელა შემდეგ ბილეთებს:

№ ბილეთი	№ სურ.	მოგება
1	2519	6 7307
1	4304	6 12413
1	9088	6 13060
1	12384	6 14582
1	13897	6 14685
1	19221	6 14905
1	19358	6 19029
2	13	7 8067
2	7928	7 12629
2	12800	7 19844
2	13079	8 2923
2	14660	8 4704
3	10876	8 8712
3	12655	8 12615
3	16749	8 16638
3	18526	9 104
4	5006	9 1865
4	9513	9 2454
4	12872	9 3250
4	14026	9 9063
4	15785	9 10495
4	19322	9 14970
5	2473	10 12571
5	2514	10 13332
5	3309	10 13881
5	9191	10 16000
5	10006	11 8320
5	18818	11 8673
6	366	11 15490
6	1346	11 18182
6	1673	12 129
6	6198	12 610
6	6569	12 7099

17	16179	27	6367	40	7943
17	16184	27	8081	40	8301
17	18965	27	9254	40	8739
18	1833	27	12598	40	10646
18	3393	28	5382	41	235
18	3921	28	8013	41	4664
18	5854	28	9547	41	5045
18	7897	28	15991	41	6226
18	8951	28	16607	41	6920
18	9848	29	2596	41	8145
18	13987	29	4991	41	16743
18	16008	29	11175	42	638
19	9538	29	12269	42	13002
19	11453	29	15328	42	13125
19	16743	30	912	42	17380
19	19268	30	6453	42	17428
20	345	30	7112	43	914
20	7373	30	10558	43	3029
20	15663	31	4230	43	5442
20	16674	31	4705	43	14550
20	18532	31	5045	43	15618
21	83	31	10064	44	5059
21	469	31	12732	44	6263
21	8604	32	272	44	10870
21	9447	32	716	44	15628
21	11862	32	9149	45	17298
21	16400	32	10302	46	2384
21	17956	32	10636	46	2759
21	18800	32	14977	46	6957
22	8964	32	17813	46	9962
22	10953	34	9006	46	13678
22	11334	34	12596	46	16190
22	11385	34	16568	46	19937
22	13460	34	19711	47	9672
22	15972	34	19817	47	10311
23	7789	35	988	47	11095
24	3007	35	12071	47	12175
24	8998	35	16179	47	13684
24	9338	36	1865	47	17166
24	10651	36	18467	47	18385
24	10996	37	9588	48	2765
24	14870	37	10889	48	13836
24	16594	37	18007	48	15919
25	3336	37	18436	49	115
25	5666	38	215	49	5171
25	10343	38	977	49	8847
25	14374	38	3202	49	11031
25	15821	38	4208	49	13963
25	17602	38	9507	50	526
26	7449	38	17147	50	2526
26	16830	39	2489	50	6875
26	17968	39	7576	50	12194
27	3594	39	15806	50	18697
27	4888	39	17981		

ნომრები სერისა, რომლებიც ტირაჟში გამოვიდა:

16887, 7049, 12031, 4249,
17827, 14751, 11729, 17586,
12005, 8769, 2695, 8670, 6172,
13377, 16059, 7014, 4738, 19951,
12676, 19902, 17363, 1267,
13504, 3170, 7922, 7901, 18789,
17351, 8768, 10788, 3117, 18065,
502, 12499, 18375, 17919, 335,
17729, 14276, 10751, 7582,
5674, 10484, 18739, 7220, 10803,
13315, 18692, 9475, 8460, 2807,
15185, 9930, 9559, 4309, 16563,
1099, 5235, 2710, 14113, 10408,
6478, 13787, 5218, 14505,
19403, 13934, 10086, 19089,
383, 13812, 1868, 12805, 12876,
15, 18769, 6124, 12406, 4311,
19335, 9280, 17408, 1349,
18014, 10797, 4717, 13789,
9672, 19306, 19793, 7447, 5546,
10846, 6675, 12137, 5042, 17586,
6143, 6814, 17364, 3624, 736.

ივერიის ფოსტა

დ. ხ-ს. პ. დ-ს. კ-ს. ამაოდ მოსთქვამთ და პოლდებთ. თუმცა ნეტარ-სხე-ნულ ლოკონის სკოლაში გისწავლით და არა აკადემიაში, მაგრამ მაინც არც ერთი ავარიანობი, იმედია, თქვენს მეტარას უყრ-ღელვას არ მოექცევთ და არ გამოგვამაირებთ.

ბათ. კვლად იმედია, რომ არც „წიგნების გამოცემული ამხანაგობა“ დაშვებულს თავის კრებულში თქვენს „სამოთხის წინ კარგებს“, სიამაღაცე მთავრად ნიშნულად ასეთი მარგა. ლიტი პოეზიისა:

მეც კაცო ვარ მზერას ქული და ჩინაში ვარ განხვეული ჩემს სიზარულს არ ვადანაღ ვინდ რომ ჩხვლიტან ჩემი თავი.

გამოსაღები ცნობანი

მიმოსვლა ცეცხლის გეგებისა შავს ზღვაზედ

ჩაინის ზნის ნიშნულად

ტელისიდან ბათუმს მიღის საფოსტო მატარებელი 9 ს. 30 წ. დღ.

ბათუმიდან ტელისის მიღის . . . 9 ს. 52 წ. საღ.

„ . . . 12 ს. 25 წ. შუად.

ტელისიდან ბაქას მიღის 1 ს. 25 წ. შუად.

ბაქიდან ტელისის მიღის . . . 5 ს. 50 წ. საღ.

ტელისისა და განჯას შუა.

ტელისიდან განჯას მიღის . . . 9 ს. 20 წ. საღ.

განჯიდან ტელისის მიღის . . . 7 ს. 30 წ. დღ.

ბათუმიდან გადის:

ხუთშაბათობით: დღით 4 საათზე, მოკლე გზით, შეივლის ნოვოროსისკში, კვირაობით ღამის 2 საათზე, შორის გზით, შეივლის ფონსა და ყველა ნავთიანდგურში. სამშაბათობით: დღით 4 საათზე სიხვისა და ნოვოროსისკით.

ბათუმში გადაის:

ღამის 12 საათზე სწორ გზით ნოვოროსისკისა და სიხვით.

ოთხშაბათობით: დღით სწორ გზით კერას და ნოვოროსისკით.

პარაკეობით: საღამოთი შორის გზით ყველა ნავთიანდგურში შეივლის.

ფოთში გადაის:

საფოსტო და სახალხო ბათუმიდან კვირა დღით, განთიადისას.

პარაკეობით: საფოსტო და სახალხო ოფისიდან დღით.

სამშაბათობით: დღით სახალხო და საქონლის ოფისიდან.

ხუთშაბათობით: სახალხო და საქონლის ბათუმიდან, დღით.

ფოთიდან გადაის:

პარაკეობით: ნაშუადღევს ორ საათზე საფოსტო და სახალხო ოფისში და ყველა ნავთიანდგურში შეივლის, დღით 5 საათზე.

ხუთშაბათობით: საფოსტო და სახალხო საქონის გათვლებს შეივლის ბათუმში სახალხო და საქონლის ბათუმში, სამშაბათობით, დღით 10 საათზე.

სახალხო და საქონლის ხუთშაბათობით, ოფისში და ყველა ნავთიანდგურში შეივლის.

საქონლისა და სახალხო გეგე II და III კლასის მოგზაურები მიიღებენ უსაფრთხოდაც.

ნ ი ს რ ი

1892 წ. 1 დეკემბრიდან ახალ განკარგულებამდე.

თეთრი პური რუსული 1 გირ. 5 კ.

წითელი „ 1-ის ხარისხ. „ 4 „

„ „ 2 „ „ „ 3 1/2 „

„ „ 3 „ „ „ 3 „

თონ. წით. პური 1 ხარ. „ 5 კ.

„ „ 2 „ „ „ 4 „

„ „ 3 „ „ „ 3 1/2 „

ჯვარის მამის პურის ლავაში.

1-ის ხარ. პური, ლავაში 1 გ. 7 კ.

მე-2 „ „ „ „ 5 „

მე-3 „ „ „ „ 4 „

მომზის ხორცი 1-ის ხარისხისა 7 კ.

სუკი — — — — 12 „

ცხვრის ხორცი — — — — 7 „

საპროსტიმო და სალიტერატურო ზაფხვი.

„ივერია“

ამ 1893 წელს გამოდის უოველ-დღე, ვარდა იმ დღეების, რომელნიც ზედ მოსდევს კვირასუქმეებს, იმავე პროგრამით, რა პროგრამითაც დღემდე გამოდის. ფასი ცაზეთისა:

12 თვეთი . . . 10 მ. — კ.	6 თვეთი . . . 6 მ. — კ.
11 „ „ . . . 9 „ 50,	5 „ „ . . . 5 „ 50,
10 „ „ . . . 8 „ 75,	4 „ „ . . . 4 „ 75,
9 „ „ . . . 8 „ —,	3 „ „ . . . 3 „ 50,
8 „ „ . . . 7 „ 25,	2 „ „ . . . 2 „ 75,
7 „ „ . . . 6 „ 50,	1 „ „ . . . 1 „ 50,

სახლგარეგარეთ დაბარებული ეტირება 17 მან. მთელის წლით. სოფლის მასწავლებელი „ივერია“ მთელის წლით დაემოძრა 8 მან. ტელისის კარგ მესურავს უსა დახარის ვსწოთა შექმნის ადრესით: **Ивѣрія. въ редакцію грузинской газеты „Иვერია“.**

თუ ტელისში დაკვეთილი ვაჭით ტელისის გარეშე ადრეს-ზედ შესცვლა ვინმე, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მანათი; სხვა ყოველის ადრესის შეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თვისი განმარტობაში დიკეთა ვინმე ვაჭით არა მთელის წლით, იმას მხოლოდ შემდეგის თვისი პროცული რედაქციაზედ გაეცხადება მიიღება ვაჭით რედაქციაში.

მასი მანსახადების დაბარებისათვის:

ა) მათივე გეგმულად თითო ვერ სტრატემა 8 კაპ., პირველზე—16 კაპ. პირველი უკანასკნელი გეგმა 30 მანათი, სოფო პირველი გეგმა—60 მანათი. რიცხვი სტრატემათა განმარტობა იმის კვადრატზე, რამდენს ადგილს დაეკავებს 25 სთო ვაჭითის ტექსტისა.

სელ-ნაწერი და საჯაროდ დაბეჭდილი წერილები და კორესპონდენციები, რედაქციის სახელმძღვანელო უნდა გამოიტანოს. მიღებული სელ-ნაწერი, ან სა-გაზეთო წერილი, თუ საჯაროდ მოიხმოს, ან შემოკლებულ, ან შესწორებულ იქნება. არ-დასაშვებელი სელ-ნაწერებს, თუ ერთს თვისი განმარტობაში დაბეჭდვამა არ მოეცემა, მერე რედაქციას ვეღარ მოსთხოვს.

არა-გვარს მიწერ-მარწერას არ-დასაშვებელია სელ-ნაწერები-სა და წერილებს შესახებ რედაქცია არა ჰქონს უფლება. პირდაპირ მოლაპარაკებისათვის რედაქცია თავისუფალი იქნება უოველ-დღე, კვირა-უქმებს ვარდა, პირველ საათიდან სამ საათამდე და საღამოობით 7-დან 8 საათამდე.

რედაქცია იმყოფება: გუგაში, ნავთიანდგვის ქუჩაზე, თა. გრუჩინს-გასეულს სახლში. № 21.

Открыта подписка на 1893 году

НА ГАЗЕТУ

„КАСПІ“

Въ 1893 году „Каспій“ будет выходить въ Баку ежедневно, кромѣ дней послѣбрадничныхъ, по прежней программѣ газеты литературной, общественной и политической.

Колоссальный ростъ бакинскій нефтяной промышленности за послѣдніе годы выдвинулъ ее такъ въ средѣ другихъ государственно-экономическихъ факторовъ, что бакинскія газеты, правильно понимаящая свою роль и задачи, не должна оставаться чисто-жестнымъ органомъ ни по контингенту читателей, ни по выполнению своей программы. Интересы нефтяной промышленности являются съ такою тѣсною связю съ другими общегосударственными, что игнорировать послѣдніе значитъ оставлять пробѣлы въ познанияхъ и толкованияхъ первыхъ, и наоборотъ. Вотъ почему „Каспій“, издающийся въ центрѣ нефтяной промышленности, отовсюду много жѣтаетъ ей въ специальномъ нефтяномъ отдѣлѣ, въ то-же время въ остальныхъ рубрикахъ по возможности выполнять обще-газетную программу. Сообразно съ этимъ, наша газета въ маленькаго жѣстнаго листка, какими она была 12 л. тому назадъ, въ послѣднее время по своему формату преобразовалась и увеличена до 6 колонъ. Газетный матеріалъ распределяется по слѣдующимъ рубрикамъ: Телеграмма, „Общая новостія“, „Обзоръ печати“, „Мѣстная лѣтопись“, „По Кавказу и Закаспію“, „По Россіи“, „По чужимъ краямъ“, „Нефтяной отдѣлъ“, фельетоны—общественной жизни, беллетристическіе, журнальное обозрѣніе, „Судебная хроника, биржевая хроника и руковожденія статьи по всѣмъ перечисленнымъ отдѣламъ.

ПОДПИСНА ЦѢНА

Съ доставкой:	Съ пересылкой:
На годъ . . . . . 7 руб. — коп.	На годъ . . . . . 8 руб. 50 коп.
„ полгода . . . . . 4 „ — „	„ полгода . . . . . 5 „ — „
„ 3 мѣсяца . . . . . 2 „ 50 — „	„ 3 мѣсяца . . . . . 3 „ — „
„ мѣсяцъ . . . . . 1 „ — „	„ 1 мѣсяцъ . . . . . 1 „ 50 „

З а г р а н и ц ы :

На годъ . . . . . 13 руб.

„ полгода . . . . . 7 „

Допускается разсрочка платежа подписныхъ денегъ на слѣдующихъ условіяхъ: при подпискѣ вносится не менѣе 3 руб. городскими и 4 руб. 50 коп. иногородными подписчиками; затѣмъ 15-го февраля—2 р. и 15-го марта—2 руб.

Подписка принимается: въ Баку—въ конторѣ газеты, Армянская улица, домъ Красильникова; въ Тифлисѣ—въ „Центральной книжной торговлѣ“ и въ книжномъ магазинѣ Хиделадзе; въ Кутаисѣ—при книжномъ магазинѣ братьевъ Чхадзе, противъ собора, на Тифлисской ул., собственный домъ; въ Батумѣ—при книжно-газетномъ агентствѣ М. Николадзе; въ Елизаветопольѣ—у Г. А. Альтгаузена, при его торговлѣ аптекарскими товарами; въ Москвѣ—въ конторѣ Мецля и во всѣхъ известныхъ книжныхъ магазинахъ столицъ и провинцій.

Иногородные адресуютъ свои требованія: Въ Баку, въ редакцію газеты „Каспій“.